

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 160

Sibiu, ianuarie-iunie 2013

Ședința Comitetului Comisiei de Istorie a Orașelor din România București, 16 mai 2013

Ședința a avut loc în sala de consiliu a Academiei Române începând cu ora 13:00. Au fost prezenți următorii membri ai Comitetului CIOR: Gheorghe I. Cantacuzino, Stela Cheptea, Vasile Ciobanu, Mircea D. Matei, Paul Niedermaier, Carmen Oprescu, Liliana Roșiu, Anda-Lucia Spânu și Virgiliu Z. Teodorescu.

Ordinea de zi a fost următoarea:

1. Locul și tema sesiunii anuale a CIOR.
2. Discutarea și adoptarea Statutului pentru acordarea Medaliei CIOR.
3. Publicațiile CIOR.
4. Cereri de înscriere în CIOR.
5. Diverse.

Președintele Comisiei, Vasile Ciobanu, i-a salutat pe cei prezenți și a explicat absența unora dintre membrii Comitetului. A precizat faptul că ședința Comitetului are loc atât de târziu din cauza întârzierii răspunsului la o propunere de co-organizare a sesiunii anuale: promisiunea pe care o aveam, de la Arad, nu s-a mai concretizat, din considerente financiare.

Președintele CIOR a prezentat ordinea de zi a întâlnirii și a supus-o aprobării celor prezenți.

1. Organizarea sesiunii anuale a CIOR

S-au trecut în revistă propuneri de teme din anii anteriori, încă nedezbătute în sesiuni anuale: *Orașul și cataclismele* (naturale sau nu), *Orașul și loisirul*, *Legislația urbană/urbanistică* (toate propuneri ale lui Dan Dumitru Iacob), *Elite orășenești* sau *Orașul și colecțiile* (proapse de Judit Pál), *Evreii în orașe* sau *Orașul și râul* (Paul Niedermaier), *Arheologia urbană* sau *Orașul și ecologia – spațiile verzi* (Vasile Ciobanu), *Orașul – produs cultural* (tema discutată la Congresul de la Amsterdam), *Comunicațiile în/între orașe* (Laurențiu Rădvan), *Locul zonelor istorice în contextul urban actual* (Teodor Octavian Gheorghiu), *Orașe porturi* (Emil Păunescu) ș.a.m.d.

Domnul Mircea D. Matei nu își amintește să se fi discutat *Relația dintre sat și oraș*, nu doar într-o anumită perioadă istorică, ci începând cu evul mediu până azi, acest tip de relații fiind permanente.

Domnul Ciobanu i-a confirmat că nu a mai fost discutată această temă, deși a mai fost propusă și alteori, iar domnul Virgiliu Z. Teodorescu, acceptând tema propusă de domnul Matei, sugerează discutarea unor subteme, în legătură cu anumite cartiere urbane: mahalale, sărării ș.a. sau etapele de extindere a orașelor (înglobând satele).

Domnul Niedermaier a fost de părere că propunerea domnului Matei este foarte bună. Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor a discutat în anii '90 teme asemănătoare: *Orașe târg și Relațiile orașului cu reședința feudală*. Se poate discuta independent doar despre *oraș și suburbiile sale*, o temă complexă, care nu are același context cu discutarea *relațiilor oraș-sat*.

Domnul Ciobanu amintește o altă propunere, mai veche (Dan Iacob), de a anunța temele sesiunilor pentru doi-trei ani, pentru ca membrii CIOR să aibă timp de pregătire și aprofundare a subiectului. Până acum nu a fost posibilă adoptarea acestui mod de lucru, deoarece am fost mereu nevoiți să ne pliem pe temele agreate de către cei care ne-au găzduit. De asemenea, se dorește și pentru „Historia Urbana” trecerea la numere tematice.

Domnul Gheorghe I. Cantacuzino opinează că ar putea fi discutată anul acesta o subtemă a temei propuse de domnul Matei, adică *orașul și satele sale*, iar doamna Stela Cheptea precizează că, de fapt, orașul nici nu poate trăi fără sat(e), din punct de vedere economic sau al populației.

Anda-Lucia Spânu este de părere că se poate începe discutarea aceleiași teme timp de doi-trei ani cu acest subiect generos, în fiecare an altă subtemă. Domnul Paul Niedermaier consideră propunerea bună, fiind de părere că timpul oferă șansa pregătirii unor comunicări mai bune. Se pot discuta subtemele relațiile orașelor cu satele, orașul și suburbiile, orașul și hinterlandul său.

Se votează tema propusă de domnul Matei, *Relațiile sat-oraș*, și s-a hotărât adoptarea sa, cu schițarea reperelor tematice și pentru următorii doi ani.

În lipsă de alte propuneri, domnul Vasile Ciobanu sugerează ca sesiunea din acest an să se organizeze la Sibiu, cu taxă de participare, domnul Niedermaier propunând ca loc de desfășurare Cisnădioara, lângă Sibiu. În urma eliminării altor date, în care mulți membri ai comisiei sunt deja angajați pentru alte manifestări, se aleg zilele de 20 și 21 septembrie 2013.

Doamna Stela Cheptea relevă că mai este și varianta unei secțiuni CIOR în cadrul manifestării de la Iași, Simpozionul *Monumentul – tradiție și viitor*, aflat în 2013 la ediția a XV-a. Se decide ca doamna Cheptea să facă o solicitare verbală către conducerea Complexului Muzeal Național Iași, pentru a evita sesiunea cu taxă de participare la Sibiu. La răspunsul afirmativ de la Iași, după consultarea membrilor comitetului prin e-mail, s-a hotărât ca la sesiunea din acest an să se dezbată tema *Viața monumentelor urbane – istorie, arhitectură, arheologie*, pentru a ne înscrie în genericul manifestării de la Iași *Viața monumentelor – istorie, arhitectură, arheologie*, ce va avea loc în 3-6 octombrie a.c. Din acest motiv, dezbateră temei *Oraș și sat* (cu variațiunile sale), adoptată la Ședința Comitetului Comisiei din 16 mai 2013, va fi amânată pentru alte ediții.

2. Medalia CIOR

Ideea acesteia a fost prezentată de inițiator, președintele onorific al Comisiei, domnul Paul Niedermaier, iar demersurile întreprinse în acest sens, la Regia Autonomă Monetăria Statului, de către Anda-Lucia Spânu. Au urmat discuții pe marginea machetei medaliei, citirea proiectului de statut (Vasile Ciobanu), discutarea și apoi votarea acestuia, articol cu articol. Forma acceptată, cu modificări sau articole rescrise, este redată mai jos.

S T A T U T U L

MEDALIEI PENTRU CERCETAREA ISTORIEI ORAȘELOR

1. Comisia de Istorie a Orașelor din România și Asociația „Civitas Nostra” își propun coordonarea, promovarea și încurajarea studiilor de istorie a orașelor cu diversele sale aspecte: geneza și evoluția generală a orașelor de-a lungul istoriei, istoria urbanismului, demografia urbană, viața economică, socială și culturală din orașe, viața cotidiană urbană în diferite epoci istorice, mentalitățile diferitelor categorii sociale din centrele urbane, rețeaua de orașe în diferite epoci, rolul centrelor urbane de catalizator cultural, politic, militar în viața societății, relațiile dintre puterea politică și orașe, elaborarea unor instrumente de lucru (atlasele istorice ale orașelor, bibliografiile generale sau ale unui singur oraș, dicționare istorice al orașelor, cronologii etc.), habitatul urban, transportul și comunicațiile, infrastructura orașelor, studiile privind protejarea și conservarea centrelor istorice ale orașelor și ale altor monumente de arhitectură urbană ș.a.

2. În vederea stimulării cercetărilor în domeniile menționate la art. 1, CIOR și Asociația „Civitas Nostra” instituie Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor.

3. Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor este confecționată din tombac sablat patinat, are o formă rotundă, cu un diametru de 80 mm. Pe avers este sigla Academiei Române cu inscripția perimetrală COMISIA DE ISTORIE A ORAȘELOR DIN ROMÂNIA, iar pe verso va fi înscris numele premiantului și anul decernării, iar perimetral este inscripția: „medalie pentru cercetarea istoriei orașelor” (Vezi anexa).

4. Medalia pentru cercetarea istoriei orașelor este o distincție care se acordă în fiecare an pentru un studiu sau un proiect din domeniile menționate la art. 1 sau din altele conexe, publicat în anul anterior, elaborat de un singur autor, de doi sau mai mulți autori. Calitatea de membru al Comisiei nu este o condiție pentru nominalizare și acordarea medaliei.

5. Medalia poate fi conferită și unui cercetător pentru întreaga activitate depusă în domeniul cercetării istoriei orașelor și în cadrul CIOR (*Opera Omnia*).

6. În anumiți ani poate exista situația de a se conferi două medalii în același an, una pentru o lucrare științifică și una pentru întreaga activitate.

7. În cazul prevăzut la articolul 5, propunerea se face de către comitetul CIOR, care elaborează și adoptă o recomandare scrisă, reliefând contribuțiile recunoscute ale celui/celei în cauză, în domeniul studierii trecutului centrelor urbane. De asemenea, va fi avută în vedere contribuția persoanei desemnate la întreaga activitate a CIOR și a Asociației „Civitas Nostra” (organizarea și buna funcționare a CIOR, atragerea de noi membri, elaborarea și răspândirea publicațiilor sale, organizarea manifestărilor științifice etc.).

8. Pentru recenzarea și selectarea lucrării câștigătoare a medaliei se instituie un curatoriu format din președintele executiv al CIOR și patru membri aleși de comitetul CIOR dintre membrii săi. Vor fi avute în vedere specializările membrilor curatorului, astfel încât să fie acoperite principalele epoci istorice și domenii ale istoriei orașelor, ale protejării și conservării monumentelor urbane.

9. Membrii curatorului sunt aleși de Comitetul CIOR și sunt confirmați de proxima adunare generală a CIOR.

10. Membrii curatorului vor avea în vedere la alegerea lucrării câștigătoare noutatea subiectului abordat, contribuțiile proprii ale autorului/autorilor, metodologia de cercetare folosită, structura lucrării, concluziile și propunerile prezentate, stilul lucrării, calitatea reproducerilor, acuratețea hărților, planșelor, schițelor, logica expunerii și argumentării concluziilor și propunerilor. De asemenea, o pondere însemnată va avea măsura în care lucrarea deschide noi căi și propune noi metodologii de cercetare.

11. Lucrările/proiectele publicate în anul anterior prezentării lor vor fi depuse la Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, unde are sediul curatorul pentru acordarea Medaliei, de către autor/i, împreună cu o sinteză și un *Curriculum Vitae*, până la data de 1 martie a anului în care se face premiarea. Lucrările devin proprietatea Comisiei și nu se restituie autorului/autorilor, fie că sunt premiați sau nu. Volumele respective intră în patrimoniul bibliotecii CIOR.

12. Membrii curatorului vor face aprecieri scrise, confidentiale, asupra lucrărilor prezentate și vor desemna lucrarea câștigătoare a Medaliei.

13. Decizia curatorului poate fi luată cu majoritate de voturi.

14. Hotărârile curatorului nu pot fi atacate în justiție.

15. Decernarea medaliei pentru cercetarea istoriei orașelor se va face în cadrul sesiunilor anuale ale CIOR, când are loc și adunarea generală a CIOR și a Asociației „Civitas Nostra” și va fi însoțită de o *Laudatio*.

16. Medalia este însoțită de un document semnat de președintele curatorului de decernare, care atestă numele premiantului, anul, titlul lucrării premiate, manifestarea în cadrul căreia a fost conferită distincția, și a câta medalie a fost decernată.

Anexa

3. Publicațiile CIOR

Din revista *Historia Urbana* (Vasile Ciobanu) a apărut în anul 2012 tomul XX. Din buletinul CIOR, *Informații privind istoria orașelor* (Anda-Lucia Spânu), au apărut în anul care a trecut patru numere (nr. 156 – 159), doar în variantă digitală. Atât redacția revistei cât și cea a buletinului informativ așteaptă prezentări de cărți, de manifestări științifice și expoziții sau alt tip de materiale ce ar putea fi de interes pentru membrii și simpatizanții CIOR.

4. Înscrieri în CIOR.

CIOR a primit patru noi cereri de înscriere. După prezentarea unor detalii despre fiecare candidat, domnul Vasile Ciobanu supune la vot, pe rând, acceptarea acestora. Cererile au fost acceptate în unanimitate, iar Comisia se bucură de patru noi membrii, toți arhitecți: Valeriu-Eugen Drăgan (care și-a reînnoit, de fapt, calitatea de membru), Emil Lupu, Gabriela Pascu și Toader Popescu.

5. Diverse

Carmen Oprescu prezintă *Școala de vară* de la Pitești, în cadrul căreia există și o secțiune pentru istoria orașelor.

A consemnat *Anda-Lucia Spânu*

COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI – Muzeul Unirii ACADEMIA ROMÂNĂ – Comisia de Istorie a Orașelor din România

Monumentul – tradiție și viitor, ediția a XV-a

Iași, 3-6 octombrie 2013

Secțiunea *Viața monumentelor urbane – istorie, arhitectură, arheologie*

Vă rugăm să ne trimiteți, până la 15 august, titlul și rezumatul comunicării (între 10 și 20 de rânduri) pe care intenționați să o susțineți la sesiunea anuală a Comisiei de Istorie a Orașelor din România, atât în limba română, cât și în limba engleză, pentru ca organizatorii să poată realiza, până la data manifestării, proiectatul caiet bilingv de rezumate.

Monumentul – tradiție și viitor, ediția a XV-a
Secțiunea **Viața monumentelor urbane – istorie, arhitectură, arheologie**
Iași, 3-6 octombrie 2013
Formular de înscriere (data limită 15 august 2013)

Către **Comisia de Istorie a Orașelor din România**
Bulevardul Victoriei nr. 40, 550024 Sibiu
sau spanu@icsusib.ro, andaluciaspanu@yahoo.com

Subsemnata/subsemnatul .....
(titlul științific, numele și prenumele)

de la ..... din .....
(instituția) (localitatea)

Intenționez să prezint comunicarea: .....

..... pentru care anexez rezumatul solicitat.

Adresa mea este .....
(stradă, nr., bl., ap., cod, localitate, telefon, e-mail)

.....

Semnătura .....

Romanian Academy

Commission for the History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

The Newsletter No. 160 contains the minutes of the Meeting of the Commission Committee, held in Bucharest on the 16th of May 2013, and the *Charter of the Medal for Research on the History of Towns*. Likewise, the publication provides details regarding the annual conference of the Commission for Romanian Town History. This year's topic is *The Life of Urban Monuments – History, Architecture and Archeology* (see registration form). The meeting will be a section of the Symposium *The Monument – Tradition and Future*, which will be held in Iași between the 3rd and the 6th of October 2013.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Das Informationsblatt Nr. 160 beinhaltet das Protokoll der Kommissionskomitee-Sitzung, die am 16. Mai 2013 in Bukarest abgehalten wurde, und die *Satzungen der Medaille für Forschungen zur Städtegeschichte*. Außerdem gibt die Publikation Informationen zur Jahrestagung der Städtegeschichtekommission Rumäniens. Das diesjährige Thema ist *Das Leben der städtischen Baudenkmäler – Geschichte, Architektur und Archäologie* (siehe Einschreibungsformular). Die Tagung der Städtegeschichtekommission wird eine Sektion des Symposiums *Das Denkmal – Tradition und Zukunft* sein, welche zwischen dem 3. und 6. Oktober 2013 in Iași abgehalten wird.

Comisia de Istorie a Orașelor din România, Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu

tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605,

www.icsusib.ro; spanu@icsusib.ro; andaluciaspanu@yahoo.com

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Anda-Lucia Spânu